

Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Departament Pomocy i Integracji Społecznej

Zatwierdzam:

MINISTER

Mariena Maląg

Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Pokonać bezdomność.

Program pomocy osobom bezdomnym

(art. 23 ust. 1 pkt 7a ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej)

Warszawa, grudzień 2019 r.

MINISTER

Interior

Spis treści:

I. PODSTAWA PRAWNA PROGRAMU	3
II. WPROWADZENIE	3
III. GŁÓWNY CEL PROGRAMU	4
IV. MODUŁY I CELE SZCZEGÓŁOWE	5
V. PODMIOTY, KTÓRE MOGĄ UBIEGAĆ SIĘ O DOFINANSOWANIE	7
VI. REALIZATORZY PROGRAMU ORAZ ICH ZADANIA	7
VII. TRYB REALIZACJI PROGRAMU.....	8
VIII. FINANSOWANIE PROGRAMU	10
IX. ZASADY SKŁADANIA OFERT	12
X. NADZÓR I MONITORING REALIZACJI PROGRAMU	13
XI. MIERNIKI	13
XII. ZAKŁADANE REZULTATY.....	14
XIII. POSTANOWIENIA KOŃCOWE.....	15

I. PODSTAWA PRAWNA PROGRAMU

Podstawą prawną programu *Pokonać bezdomność. Program pomocy osobom bezdomnym*, zwanego dalej „Programem” jest art. 23 ust. 1 pkt 7a ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o *pomocy społecznej* (Dz.U. z 2019 r. poz. 1507, z późn. zm.).

II. WPROWADZENIE

Podczas przeprowadzonego po raz piąty *Ogólnopolskiego badania liczby osób bezdomnych*¹, które odbyło się w nocy z 13 na 14 lutego 2019 r., zdiagnozowano 30 330 osób bezdomnych, z czego 82,1% stanowili mężczyźni (24 901 osób), 14,6% kobiety (4 437 osób), natomiast dzieci 3,3%.

Najwięcej osób bezdomnych przebywa w województwach: mazowieckim (4 278 osób), śląskim (4 255 osoby) i pomorskim (3 014 osób). Najmniej w województwie podlaskim (646 osoby), świętokrzyskim (794 osoby) oraz lubuskim (812 osób). *Ogólnopolskie badanie liczby osób bezdomnych* było także okazją do identyfikacji miejsc grupowania się osób bezdomnych na danym terenie. Wśród przebadanych osób 24 323 (80,2%) przebywało w różnego typu placówkach. Z kolei 6 007 osób bezdomnych (19,8%) przebywało poza placówkami, tj. w miejscach niemieszkalnych (np. w pustostanach, altanach działkowych, garażach).

Zgodnie z art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o *pomocy społecznej*, obowiązek udzielania schronienia, zapewnienia posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym należy do zadań własnych gmin.

Program ma charakter uzupełniający wobec ustawowych obowiązków samorządów gmin w zakresie przeciwdziałania bezdomności, a także charakter wspierający działalność podmiotów uprawnionych, funkcjonujących w obszarze pomocy społecznej, o których mowa w art. 25 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej.

Program stanowi także instrument motywujący do wdrażania nowych metod pracy socjalnej z osobami bezdomnymi oraz programów aktywizacji społecznej i zawodowej tych osób. Ze względu na złożone profile osób bezdomnych pomoc powinna być różnie ukierunkowywana, np. osobom bezdomnym krótkotrwale zapewnia się szybką interwencję, natomiast osobom pozostającym w tej sytuacji przez dłuższy czas – programy aktywizujące ze wsparciem specjalistycznym. Przedmiotowe podejście ma istotne znaczenie w kontekście tworzenia szans na usamodzielnienie się osób zmagających się z problemem bezdomności oraz podjęcia przez nie wysiłku poprawy sytuacji, w której się znajdują.

¹ z inicjatywy Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, przeprowadzone są cyklicznie, co dwa lata, *Ogólnopolskie badanie liczby osób bezdomnych* (od 2009 r.) oraz *Sprawozdanie z realizacji działań na rzecz ludzi bezdomnych w województwach* (od 2010 r.)

Zmiany, które obserwujemy w Polsce w obszarze rozwiązywania problemu bezdomności, wpisują się w europejskie rekomendacje w tym zakresie. Dlatego też wspieranie, również finansowe, działań w zakresie podniesienia standardów świadczonych usług jak i warunków w jakich przebywają osoby bezdomne ma istotne znaczenie dla podtrzymania tego procesu.

Bezdomność powinna być traktowana jako szerszy problem polityki społecznej – nie tylko pomocy społecznej. Politykę tę należy budować w sposób całościowy, tak, aby kompleksowo zapobiegać bezdomności, odpowiadać na potrzeby osób, które w sytuacji bezdomności już się znajdują oraz przede wszystkim doprowadzić do usamodzielnienia tych osób. Program, przez obszary ujęte w Modułach i ich cele szczegółowe, jest odpowiedzią na te wyzwania, gdyż przewiduje wsparcie działań zarówno o charakterze prewencyjnym, aktywizującym, jak i działań zmierzających do rozwoju i standaryzacji obiektów udzielających schronienia osobom bezdomnym. Uwzględnia także istotną kwestię, jaką jest wspieranie i promowanie nowych rozwiązań w zakresie pracy z osobami bezdomnymi.

III. GŁÓWNY CEL PROGRAMU

Głównym celem Programu jest inspirowanie i wspieranie działań nakierowanych na przeciwdziałanie i rozwiązywanie problemu bezdomności.

W ramach celu głównego wyznaczone są następujące Moduły wraz z celami szczegółowymi:

➤ **MODUŁ I: PROFILAKTYKA**

Cel: Zapobieganie bezdomności przez prowadzenie działań profilaktycznych;

➤ **MODUŁ II: AKTYWIZACJA**

Cel: Prowadzenie działań aktywizujących skierowanych do osób bezdomnych;

➤ **MODUŁ III: INFRASTRUKTURA**

Cel: Wsparcie podmiotów w dostosowaniu prowadzonych przez nie placówek świadczących usługi dla osób bezdomnych do obowiązujących standardów.

➤ **MODUŁ IV: INNOWACYJNOŚĆ**

Cel : Inspirowanie do wdrażania nowych rozwiązań w zakresie pomocy osobom bezdomnym.

IV. MODUŁY I CELE SZCZEGÓŁOWE

➤ MODUŁ I: PROFILAKTYKA

Cel: Zapobieganie bezdomności przez prowadzenie działań profilaktycznych.

W ramach Modułu I promowane i preferowane będą następujące działania:

- 1) wspieranie inicjatyw zapewniających osobom zagrożonym bezdomnością dostęp do usług społecznych, w tym do pracy socjalnej, pomocy psychologicznej, terapeutycznej i prawnej;
- 2) wspieranie realizacji programów profilaktycznych, ukierunkowanych na zmniejszenie ryzyka bezdomności, a także lokalnych systemów przeciwdziałania bezdomności;
- 3) prowadzenie zajęć, warsztatów mających na celu pomoc w znalezieniu pracy;
- 4) inicjowanie działań profilaktycznych oraz interwencyjnych we współpracy z PKP oraz przedstawicielami służb publicznych (np. Straży Miejskiej, Policji, Straży Pożarnej);
- 5) realizowanie nowatorskich form pomocy, np. przez wsparcie i rozwój instytucji wolontariatu, czy prowadzenie streetworkingu skierowanego do osób przebywających w przestrzeni publicznej i miejscach niemieszkalnych.

➤ MODUŁ II: AKTYWIZACJA

Cel: Prowadzenie działań aktywizujących skierowanych do osób bezdomnych.

W ramach Modułu II promowane i preferowane będą następujące działania:

- 1) udostępnienie osobom bezdomnym możliwości skorzystania ze wsparcia punktów pomocy doraźnej (np. jadłodajni, punktów wydawania odzieży lub żywności) oraz placówek udzielających schronienia;
- 2) udzielanie pomocy prawnej, psychologicznej oraz prowadzenie terapii uzależnień;
- 3) udzielanie pomocy w formie asystentury dla osób bezdomnych
- 4) wspieranie działań z zakresu aktywizacji społecznej, zmierzających do wyprowadzenia z bezdomności i pozwalających powrócić osobom bezdomnym do pełnienia ról społecznych, rodzinnych i zawodowych;
- 5) wspieranie działań z zakresu aktywizacji zawodowej osób bezdomnych w celu wyprowadzenia z bezdomności oraz usamodzielnienia ekonomicznego, w tym prowadzenie szkoleń, udzielanie pomocy w znalezieniu pracy;
- 6) prowadzenie działań z zakresu aktywizacji zawodowej z wykorzystaniem systemu wsparcia instytucjonalnego (np. w obszarze pomocy społecznej, rynku pracy), jak również z udziałem podmiotów reintegracji społecznej i zawodowej (Centra Integracji Społecznej i Kluby Integracji Społecznej oraz spółdzielnie socjalne);
- 7) organizowanie lokalnych programów rynku pracy z udziałem osób bezdomnych (uwzględniając staże, roboty publiczne, prace społecznie użyteczne),

➤ **MODUŁ III: INFRASTRUKTURA**

Cel: Wsparcie podmiotów w dostosowaniu prowadzonych przez nie placówek świadczących usługi dla osób bezdomnych do obowiązujących standardów.

Moduł III dotyczy placówek udzielających tymczasowego schronienia (tj. noclegowni, schronisk dla osób bezdomnych i ogrzewalni) - w rozumieniu art. 48a ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2019 r. poz. 1507, z późn. zm.).

W ramach Modułu III promowane i preferowane będą następujące działania:

- 1) przeprowadzenie prac remontowych w placówkach dla osób bezdomnych,
- 2) adaptacja pomieszczeń w istniejących placówkach dla osób bezdomnych,
- 3) zakup nowego wyposażenia do placówek, które będzie służyć podniesieniu ich standardu.

Realizacja prac remontowych/adaptacyjnych może stanowić szansę na aktywizację zawodową osób bezdomnych oraz stworzyć możliwość przeprowadzenia lokalnych programów rynku pracy. Osoby bezdomne mogą być włączone do realizacji prac remontowych/adaptacyjnych. Warto także przeprowadzić dla osób bezdomnych odpowiednie przeszkolenie, przyuczenie do zawodu, staż, itp.

W przypadku konieczności podejmowania specjalistycznych prac technicznych, wykonywanych przez firmy zewnętrzne, osoby bezdomne mogą być włączone do czynności pomocniczych przy realizacji tych prac.

➤ **MODUŁ IV: INNOWACYJNOŚĆ**

Cel: Inspirowanie do wdrażania nowych rozwiązań w zakresie pomocy osobom bezdomnym.

W Module IV promowane i preferowane będą nowatorskie, innowacyjne rozwiązania w zakresie pomocy osobom bezdomnym. Działania realizowane w tym zakresie będą stanowiły dobre praktyki dla innych podmiotów zajmujących się pracą z osobami zmagającymi się z problemem bezdomności.

W ramach Modułu IV preferowane będą następujące zadania:

Organizacja pozarządowa, która zostanie wybrana w drodze konkursu do realizacji modułu IV powinna zorganizować 10 spotkań w województwach o największej liczbie osób bezdomnych i 1 spotkanie ogólnopolskie. Obszary tematyczne spotkań będą co roku określane w ogłoszeniu o otwartym konkursie ofert, w ramach danej edycji programu.

Podsumowaniem spotkań powinno zostać wydanie broszury ze wskazówkami dotyczącymi pomocy osobom bezdomnym w obszarze tematycznym określonym na dany rok.

V. PODMIOTY, KTÓRE MOGĄ UBIEGAĆ SIĘ O DOFINANSOWANIE

O dofinansowanie projektów w ramach Programu mogą ubiegać się podmioty świadczące usługi dla osób bezdomnych, o których mowa w art. 25 ust. 1 ustawy *o pomocy społecznej*, czyli organizacje pozarządowe (stowarzyszenia i fundacje) o których mowa w art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. *o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie* (Dz. U. z 2019 r. poz. 688, z późn. zm.) oraz podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 pkt 1 i 3 tej ustawy, prowadzące działalność statutową w zakresie pomocy społecznej.

W przypadku Modułu III podmioty starające się o dofinansowanie w ramach programu powinny posiadać tytuł prawny do nieruchomości, gdzie znajduje się placówka (lub budynek), w której będą prowadzone prace remontowo – adaptacyjne. Tytuł prawny powinien gwarantować, że placówka będzie w pełnej dyspozycji podmiotu – przez co najmniej 5 lat od dnia zakończenia realizacji działań określonych w umowie. Ponadto podmiot zobowiązuje się do niezbywania oraz niezmienniania sposobu użytkowania² placówki wraz z jej zasobami przez co najmniej 5 lat od dnia zakończenia realizacji projektu.

VI. REALIZATORZY PROGRAMU ORAZ ICH ZADANIA

Realizacja zadań Programu będzie prowadzona na trzech szczeblach:

1. Szczebel centralny:

a) Departament Pomocy i Integracji Społecznej, Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, z następującym zakresem zadań:

- przeprowadzanie otwartego konkursu ofert ogłaszanego corocznie przez Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej,
- ocena ofert pod względem formalnym i merytorycznym (zgodnie z zasadami ogłoszenia o otwartym konkursie ofert),
- zawieranie umów z realizatorami projektów oraz zatwierdzanie rozliczeń z ich realizacji,
- bieżący monitoring Programu,

² Jedynym wyjątkiem w zakazie dotyczącym zmiany sposobu użytkowania placówki jest możliwość przekształcenia (przed upływem 5 lat) danej placówki tj. ogrzewalni/noclegowni/schroniska w inny typ placówki tj. w noclegownię/schronisko (nie dotyczy ogrzewalni) – udzielającej tymczasowe schronienie, wymienionej w art. 48a ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

- przygotowywanie sprawozdania z realizacji Programu oraz podawanie go do publicznej wiadomości.
- b) Biuro Kontroli i Audytu, Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej:**
- kontrola wybranych podmiotów realizujących zadania w ramach Programu w zakresie oceny prawidłowości wykonania umów zawartych z Ministrem Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.
- 2. Szczebel wojewódzki – Wydziały Polityki Społecznej Urzędów Wojewódzkich przez współudział w procedurze otwartego konkursu ofert, w zakresie:**
- sprawdzania wniosków konkursowych pod względem formalnym (załączniki zgodnie z ogłoszeniem o otwartym konkursie ofert) i merytorycznym;
 - opiniowania wniosków konkursowych: opinia Wojewody (Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Urzędu Wojewódzkiego z upoważnienia Wojewody) dotycząca zasadności wniosku (krótki opis zakresu rzeczowego wniosku, doświadczeń podmiotu i efektów jego działalności na rzecz regionu. W podsumowaniu opinii należy określić czy wniosek spełnia wymagania formalne, a także czy otrzymuje poparcie Wojewody z punktu widzenia rozwiązywania lokalnych potrzeb.
- Podsumowaniem opinii będzie końcowa ogólna ocena każdego wniosku konkursowego, przyporządkowująca wniosek do jednej z wymienionych poniżej grup merytorycznych:
- wniosek bardzo dobry (Grupa A: 16-19 pkt),
 - wniosek przeciętny (Grupa B: 11-15 pkt),
 - wniosek słaby (Grupa C: 6-10 pkt),
 - wniosek nie spełniający celów Programu (Grupa D: 0-5 pkt).

- 3. Szczebel lokalny – Podmioty uprawnione, o których mowa w art. 25 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej oraz samorządowe jednostki organizacyjne – z następującym zakresem zadań:**

- realizacja projektu przez wykonanie zakresu rzeczowo-finansowego oferty konkursowej, przyjętej w danym roku przez Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej do dofinansowania,
- przygotowanie sprawozdania merytoryczno-finansowego ze zrealizowanych zadań.

VII. TRYB REALIZACJI PROGRAMU

1. Zasady otwartego konkursu ofert, w tym zasady składania ofert wraz z wymaganą dokumentacją oraz zasady przyznawania dotacji, będą zawarte w ogłoszeniu o otwartym konkursie ofert oraz zamieszczane:

- a) na stronie internetowej Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej www.gov.pl/web/rodzina,
 - b) na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej,
 - c) na tablicy ogłoszeń w siedzibie Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej – 00-513 Warszawa, Nowogrodzka 1/3/5.
2. Komisja Konkursowa ds. Oceny Ofert (dalej: „Komisja”) będzie co roku powoływana przez Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej. W pracach Komisji będą brali udział przedstawiciele Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej oraz podmiotów, o których mowa w art. 25 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej, którzy przyjmą zaproszenie do udziału w pracach i spełnią wymogi określone w ustawie o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Przy ocenie ofert złożonych w ramach Modułu III (INFRASTRUKTURA) w pracach Komisji mogą brać udział, z głosem doradczym, także eksperci posiadający specjalistyczną wiedzę w dziedzinie budownictwa.
 3. Komisja dokona ostatecznej oceny formalnej i merytorycznej, rozpoczynając od ofert ocenionych przez Wydziały Polityki Społecznej na maksymalną liczbę punktów aż do wyczerpania kwoty programowej.
 4. W przypadku niewyczerpania kwoty programowej, Komisja zwraca się do Wydziałów Polityki Społecznej Urzędów Wojewódzkich o nadesłanie 3 kolejnych najlepiej ocenionych ofert oraz ogłasza nowy termin rozstrzygnięcia konkursu.
 5. Sporządzona przez Komisję Konkursową lista rankingowa ocenionych projektów wraz z proponowaną kwotą dofinansowania zostanie przedstawiona do akceptacji Ministrowi Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.
 6. Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej na podstawie przygotowanej przez Komisję Konkursową listy rankingowej podejmie decyzję o przyznaniu dofinansowania oraz jego wysokości.
 7. Wyniki otwartego konkursu ofert będą zamieszczane na stronie internetowej Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Biuletynu Informacji Publicznej, a także na tablicy ogłoszeń w siedzibie Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.
 8. W przypadku uwolnienia środków wynikających z:
 - 1) rezygnacji z realizacji zadania przez podmiot, którego projekt otrzymał dofinansowanie;
 - 2) rezygnacji z części dofinansowania przez podmiot, który otrzymał dofinansowanie,w ramach kompetencji Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej pozostaje możliwość dofinansowania projektów do limitu uwolnionych środków.

9. Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej podejmuje decyzję, o której mowa w pkt 8 i wybiera do dofinansowania oferty, które zostały pozytywnie ocenione pod względem formalnym i najwyżej ocenione pod względem merytorycznym jednak nie zostały dofinansowane z uwagi na wyczerpanie środków finansowych przeznaczonych na realizację Programu.
10. Oferty, o których mowa w pkt 9 muszą zostać zrealizowane w ramach przyznanych środków i w czasie krótszym niż przewidziano w ofercie.
11. W wyjątkowych sytuacjach, jeśli jest konieczne wprowadzenie zmian do umowy, może być zawarty z podmiotem aneks do umowy. Aneks wymaga formy pisemnej. W danej edycji konkursu podmiot może wnioskować tylko raz o zawarcie aneksu do umowy.

VIII. FINANSOWANIE PROGRAMU

1. Realizacja Programu będzie finansowana ze środków budżetowych w części 44 – zabezpieczenie społeczne. Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej dysponuje na wsparcie finansowe projektów realizujących cele Programu kwotą w wysokości 5,5 mln zł.
2. Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej zastrzega sobie prawo do ustalania w ogłoszeniu o otwartym konkursie ofert minimalnej i maksymalnej kwoty dotacji, jaką można otrzymać na realizację każdego z celów szczegółowych.
3. Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej zastrzega sobie prawo do ustalania wysokości dotacji w zależności od wyznaczonych na dany rok kalendarzowy celów szczegółowych.
4. Koszty realizacji projektów będą dofinansowywane do wysokości 90% kosztów całkowitych projektu, co oznacza konieczność dysponowania przez podmiot składający ofertę konkursową własnym wkładem finansowym w wysokości minimum 10% kosztu całkowitego projektu.
5. Wybrany projekt nie może być dotowany z innych źródeł, chyba, że stanowi fragment większego programu, co należy potwierdzić stosownym oświadczeniem.
6. Zakres dofinansowania nie obejmuje:
 - a) podatku od towarów i usług (VAT), jeśli może zostać odliczony w oparciu o ustawę z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2018 r. poz. 2174, z późn. zm.),
 - b) inwestycji związanych z budową nowych obiektów,
 - c) zakupu nieruchomości gruntowej, lokalowej, budowlanej,
 - d) zakupu środków transportu,

- e) zakupu instalacji solarnych CO i ciepłej wody (w przypadku Modułu III),
- f) wydatków na zakup środków trwałych w rozumieniu art. 3 ust. 1 pkt 15 ustawy z dnia 29 września 1994 r. *o rachunkowości* (Dz. U. z 2019 r. poz. 351) oraz art. 16a ust. 1 w związku z art. 16d ust. 1 ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. *o podatku dochodowym od osób prawnych* (Dz. U. z 2019 r. poz. 865),
- g) pokrycia kosztów utrzymania biura Wykonawcy projektu starającego się o przyznanie dotacji (w tym także wydatków na wynagrodzenia pracowników), o ile nie służą one bezpośrednio realizacji zadań w ramach projektu,
- h) wydatków związanych z bieżącym funkcjonowaniem placówek udzielających pomocy osobom bezdomnym: energia, opał, dostawa wody, opłaty telekomunikacyjne itp.,
- i) kosztów wyjazdów (krajowych i zagranicznych) służbowych osób zaangażowanych w realizację zadania na podstawie umowy cywilnoprawnej, chyba, że umowa ta określa zasady i sposób podróży służbowych,
- j) spłatę zaległych zobowiązań finansowych Wykonawcy projektu,
- k) kosztów obsługi rachunku bankowego (nie dotyczy kosztów przelewów),
- l) kosztów związanych ze świadczeniami pieniężnymi wynikającymi z przepisów ustawy o pomocy społecznej, ustawy o zatrudnieniu socjalnym, ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy,
- m) kosztów leczenia i rehabilitacji osób,
- n) amortyzacji,
- o) leasingu,
- p) rezerw na pokrycie przyszłych strat lub zobowiązań,
- q) odsetek z tytułu niezapłaconych w terminie zobowiązań,
- r) kosztów kar i grzywien,
- s) kosztów procesów sądowych (z wyjątkiem spraw prowadzonych w interesie publicznym),
- t) nagród, premii i innych form bonifikaty rzeczowej lub finansowej dla osób zajmujących się realizacją zadania,
- u) zakupu napojów alkoholowych,
- v) podatków i opłat z wyłączeniem podatku dochodowego od osób fizycznych, składek na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne, składek na Fundusz Pracy oraz Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych i Solidarnościowy Fundusz Wsparcia Osób Niepełnosprawnych.

7. Kwota na realizację Programu, o której mowa w pkt 1, może w danym roku ulec zmianie w przypadku pozyskania dodatkowych środków na realizację projektów w ramach Programu.

IX. ZASADY SKŁADANIA OFERT

1. Oferty konkursowe składane w ramach otwartych konkursów ofert należy składać na formularzu oferty określonym w obowiązującym rozporządzeniu Przewodniczącego Komitetu do spraw Pożytku Publicznego w *sprawie wzorów ofert i ramowych wzorów umów dotyczących realizacji zadań publicznych oraz wzorów sprawozdań z wykonania tych zadań*.
2. Oferty, o których mowa w pkt 1 wraz z załącznikami (określonymi w ogłoszeniu o otwartym konkursie ofert na dany rok), należy przesłać listem poleconym do Wydziału Polityki Społecznej Urzędu Wojewódzkiego właściwego ze względu na miejsce realizacji projektu.
3. Jeden podmiot może złożyć tylko jedną ofertę w ramach jednego konkursu ofert. W przypadku organizacji, których oddziały terenowe posiadają osobowość prawną, oddziały te mogą wnioskować o dotację niezależnie od organizacji centralnej. W przypadku organizacji, których oddziały terenowe nie posiadają osobowości prawnej (wymagane jest by były wpisane w KRS centralnej organizacji), oddziały te mogą składać oferty po uzyskaniu zgody organizacji centralnej, tj. na podstawie pełnomocnictwa szczególnego do działania w ramach konkursu w imieniu jednostki centralnej. Stroną umowy będzie jednostka centralna. Złożenie oferty przez oddział terenowy nieposiadający osobowości prawnej nie wyczerpuje limitu złożenia jednej oferty przez zarząd główny jednostki centralnej i pozostałe oddziały terenowe. Jednakże w ramach osobowości prawnej organizacji centralnej dodatkową ofertę mogą złożyć maksymalnie pięć oddziałów terenowych.
4. Jedna oferta konkursowa może dotyczyć realizacji tylko jednego Modułu.
5. Złożone oferty nie podlegają uzupełnieniu ani korekcie po upływie terminu ich składania.
6. Złożenie oferty na wsparcie finansowe projektu nie jest równoznaczne z zapewnieniem przyznania dotacji lub przyznaniem dotacji we wnioskowanej wysokości.
7. Oferty niekompletne lub złożone na niewłaściwym formularzu nie będą rozpatrywane.
8. Oferty podmiotów, które nie rozliczyły w sposób prawidłowy przyznanej dotacji na realizację zadania publicznego w roku poprzednim, w tym nie złożyły sprawozdania końcowego, nie będą podlegały ocenie przez Komisję Konkursową.
9. Od decyzji Komisji Konkursowej Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej nie przysługuje odwołanie.

10. Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej zastrzega sobie prawo odwołania konkursu bez podawania przyczyny.

X. NADZÓR I MONITORING REALIZACJI PROGRAMU

Realizacja Programu będzie nadzorowana przez Departament Pomocy i Integracji Społecznej Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, m.in. poprzez wizyty monitorujące pracowników Departamentu w wybranych miejscach, w których realizowane są dofinansowane projekty.

Zgodnie z zasadami otwartego konkursu ofert podmioty, którym zostanie przyznana dotacja zobowiązane są do przedłożenia sprawozdania z wykonania zadania publicznego. Wszystkie sprawozdania będą podlegały rozliczeniu merytoryczno-finansowemu wraz z przekazaniem ostatecznej decyzji Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej o uznaniu wykonania zadania konkursowego.

Z realizacji Programu będzie co roku sporządzana informacja: „Sprawozdanie z realizacji programu *Pokonać bezdomność. Program pomocy osobom bezdomnym*” za dany rok, w którym będą przedstawiane m.in. efekty realizacji Programu

XI. MIERNIKI

W ramach Programu, rocznie zakłada się, że wsparcie otrzyma przynajmniej 40 podmiotów świadczących usługi dla osób bezdomnych, o których mowa w art. 25 ust. 1 ustawy *o pomocy społecznej*. Działania realizowane w ramach projektów dofinansowanych w danym roku przyczynią się do osiągnięcia następujących mierników, określonych dla poszczególnych celów Programu.

	Cel szczegółowy	Mierniki dla założonych celów i wartości docelowe
1	Zapobieganie bezdomności poprzez prowadzenie działań profilaktycznych	– Liczba osób, wobec których realizowano działania prewencyjne (np. programy profilaktyczne, usługi społeczne) – minimum 180
2	Prowadzenie działań aktywizujących skierowanych do osób bezdomnych	– Liczba osób, wobec których prowadzono działania aktywizujące (np. terapię uzależnień, aktywizację zawodową, aktywizację społeczną) – minimum 200

3	Wsparcie podmiotów w dostosowaniu prowadzonych przez nie placówek świadczących usługi dla osób bezdomnych do obowiązujących standardów	– Liczba placówek dla osób bezdomnych, w których przeprowadzono remonty i prace adaptacyjne w celu dostosowania ich standardu – minimum 10
4	Inspirowanie do wdrażania nowych rozwiązań w zakresie pomocy osobom bezdomnym	– Liczba uczestników spotkań regionalnych – minimum 300

XII. ZAKŁADANE REZULTATY PROGRAMU

1. Wzrost liczby realizowanych programów profilaktycznych, ukierunkowanych na zmniejszenie ryzyka bezdomności.
2. Rozwój inicjatyw zapewniających osobom zagrożonym bezdomnością dostęp do usług społecznych.
3. Wzmocnienie działań prewencyjnych ukierunkowanych na zapobieganie bezdomności.
4. Usprawnienie systemu interwencji i działań osłonowych skierowanych do osób bezdomnych.
5. Rozwój streetworkingu jako formy pracy socjalnej z osobami bezdomnymi przebywającymi na ulicy i w tzw. miejscach niemieszkalnych.
6. Rozwój punktów świadczących pomoc doraźną.
7. Rozwój asystentury dla osób bezdomnych.
8. Wzrost liczby kontraktów socjalnych zawieranych z osobami bezdomnymi i indywidualnych programów wychodzenia z bezdomności.
9. Wzmocnienie i rozwój aktywizacyjnej działalności schronisk dla osób bezdomnych.
10. Poprawa jakości usług oferowanych w placówkach udzielających schronienia osobom bezdomnym.
11. Wzrost liczby placówek dla osób bezdomnych, spełniających standardy, przez przeprowadzenie remontów i prac adaptacyjnych.
12. Promowanie dobrych praktyk oraz nowatorskich metod pracy z osobami bezdomnymi.

XIII. POSTANOWIENIA KOŃCOWE

1. Program wchodzi w życie w dniu zatwierdzenia i obowiązuje do czasu ustanowienia nowego Programu.
2. W sprawach dotyczących interpretacji zapisów Programu oraz konkursów ogłaszanych w ramach Programu właściwy jest Departament Pomocy i Integracji Społecznej w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

Opracowanie:

Wydział do Spraw Programów Pomocy Społecznej

Departamentu Pomocy i Integracji Społecznej